

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România 40 lei
6 luni 20 „
3 luni 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S'a terminat de imprimat și s'a început punerea în vânzare a marelui și utilului lucrări: *Repertoriul general de jurisprudență Română a Înaltei Curți de Casație (1862—1906)* de d-l I. C. Barozzi.

Lucrarea completă cuprinde patru mari volume și costă lei 60 broșate, adică 15 lei fie-care volum.

Cine dorește a le poseda elegant legate aceste patru volume plătește în plus: 8 lei legătura în pânză; 12 lei cu piele la cotor și 14 lei cu piele peste tot flexibil.

SUMAR

Din Legea Judecătorilor de ocoale, de d-l Ștefan Scriban;
JURISPRUDENȚĂ:

Curtea de Casație, s. I: Ilie Mihai Mirea cu Sandu N. Mirea;

Idem: Elisabeta D. Stelescu cu Zoe D. Bibescu;

Idem, s. II: Răducanu Munteanu și Dumitra Găină, recurs corecțional;

Idem, s. III: Clayton & Schuttlsworth cu B. Grünberg și Judele sindic al Trib. Ialomița;

Idem: Elena Bărsescu cu Ministerul de Instrucțiune Publică;

Tribunalul Jud. Fălcu, s. v.: Ichil Kaufman cu G. Leca;

Trib. Jud. Dorohoi: Gh. M. Prilogeau cu Adelchi Verona și Nicu Gherghel.

DIN LEGEA JUDECĂTORIILOR DE OCOALE

I. Art. 65 din Legea judecătorilor de ocoale zice că cererea se îndreptează, după natura afacerii, la judecătoria ocolului din comuna unde pârîtul sau unul din pârîți are domiciliul real sau numai reședința.

Această regulă nu face decât să confirme dispozițiunea de drept comun cuprinsă în art. 58 Proc. civilă pe care o cuprindea și vechea lege a judecătorilor de pace (art. 77).

Cum vedem, nici-o schimbare nu s'a adus în această privință și totuși am găsit multe cărți de judecată cari consacră teoria că, chiar în materie cambială, trebuie să ne conformăm regulii din art. 65 sus menționat. Cu alte cuvinte se susține, nici mai mult nici mai puțin, că actualul art. 897 din Codul comercial e abrogat.

Când e vorba însă de argumente, nu găsim de loc, căci nu e un argument acela scos din art. 65 și 119 din Legea judecătorilor de ocoale care zice că toate legile și regulamentele contrarii

legii de față sunt abrogate. O atare dispozițiune exista și în vechea lege a judecătorilor de pace (art. 125), cum există și în Codul de procedură civilă (art. 740), și totuși nimenea n'a putut ajunge la soluțiunea că o dispozițiune generală poate abroga un text al unei legi speciale. Nu există, în specie, incompatibilitate de dispozițiuni, spre a se admite principiul *Lex posterior derogat priori*.

De aceea d-l Alexandresco are dreptate când susține că dacă contrarietatea legii e privitoare la însuș principiul care servea de temelie legii vechi, aceasta din urmă este abrogată în toate dispozițiile sale ¹⁾.

Și de nicăieri nu vedem intențiunea legiuitorului de a face o așa schimbare radicală, de a răsturna o regulă atât de utilă și necesară în comercial.

Socotim, prin urmare, că și de acum înainte se vor putea intenta acțiunile comerciale în conformitate cu art. 897 din Codul comercial.

II. Tot din aceeași eroare izvorăște și credința că, în materie cambială, cărțile de judecată se dau cu opozițiune. Și această părere e inadmisibilă pentru aceleași motive, căci art. 95 din Legea judecătorilor de ocoale n'a putut abroga art. 349 din Codul comercial.

III. Art. 4 din Legea autentificării actelor zice că *judecătoriile comunale* sunt competente a legaliza, etc., etc. În practică legalizarea se făcea de primar, prin analogia din art. 11 din Legea autentificărilor, care prevede că autentificarea se poate face de un singur judecător ²⁾.

Iată însă că prin noua Lege a judecătorilor de ocoale s'au desființat judecătoriile comunale; iar Legea pentru organizarea comunelor rurale, când vorbește despre primar (art. 74 — 90), nu pomeneste nimic despre legalizări. Așa fiind,

¹⁾ Alexandresco. Explic. Dr. Civ. I, ed. II-a, p. 49 și 50.

²⁾ Vezi și aliniatul ultim de sub art. 11 din Legea autentificărilor, care ne dă un nou argument în acest sens.

ne întrebăm : mai sunt primarii competenți de a instrumenta în legalizări? Socotim că nu, căci art. 1 din Legea autentificărilor prevede lămurit, în alin. 3, că legalizarea se face de *judecătorii comunale*. Acestea însă sunt desființate. Prin urmare, de acum înainte, pentru o procură, săteanul nu va mai avea ușurința de mai înainte, ci va trebui să vie la tribunal sau să aștepte pe judecător când va veni în comună, căci el nu poate instrumenta la reședință (art. 58, alin. 9).

Avem aici o mare lacună în lege care trebuie imediat înlăturată.

IV. După art. 103 din Legea judecătorilor de ocoale apelul *ori-căreia* din părțile cari au figurat la prima instanță, în caz de achitare, e voacă întreaga afacere, chiar și acțiunea publică.

Așa cum e redactat textul s'ar putea susține că dacă s'ar găsi un inculpat care să fie achitat și să facă apel, el ar putea fi condamnat, după propriul sau apel. Socotim însă că o atare soluțiune este inadmisibilă, de oarece în un asemenea caz, apelul ar putea fi respins ca fără interes și apoi avem regula că nimenea nu-și poate înrăutăți situațiunea uzând de caile de atac a hotărârilor. Textul însă e rău redactat, și dacă ne-am ține strict de litera lui, atunci s'ar putea întâmpla ca unul care a făcut din eroare apel să fie condamnat.

Ștefan Scriban

Dorohoi, 7 Septembrie 1908.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Andiența dela 12 Mai 1908

Președenția d-lui CH. PHEREKYDE Prim-președinte

Ilie Mihai Mirea cu Sandu N. Mirea

Pământ rural.—Cine poate să dobândească asemenea pământ, și în ce mod. — Dacă se poate dobândi prin testament, de către un sătean care este deja impropriat cu cinci hectare în virtutea Legii vânzării bunurilor Statului din 1884. — (Art. 1, 6, 7 și 8 din Legea rurală dela 1864, art. 1 și 2 din Legea interpretativă dela 1879, art. 132 din Constituție, și art. 51 din Legea dela 1884).

Din dispozițiile art. 1, 6, 7 și 8 din Legea rurală dela 1864, art. 1 și 2 din Legea interpretativă dela 1879 și art. 132 din Constituție, rezultă că pământurile date în baza Legii rurale nu se pot ipoteca și nici înstrăina, fie prin acte între vii, fie prin testament, decât către comună sau un alt sătean ce s'ar găsi în condițiile legii.

Prin urmare, săteanul care este impropriat cu cinci hectare pământ, din acela vândut de Stat în loturi la 1884, nu mai poate să dobândească prin testament pământul cu care autorul său a fost impropriat în baza Legii rurale din 1864.

Deciziunea 196/907.— Respins recursul făcut de Ilie Mihai Mirea, contra sentinței Tribunalului

Dolj, s. I, No. 9/907, dată în proces cu Sandu N. Mirea, zis și Sandu Ion Mirea.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Aurel Ilescu, în desvoltarea motivelor de casare ;

Pe d-l avocat Tache Policrat, în combateri.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat :

„Violarea art. 7 și 8 din Legea rurală din 1864, combinate cu art. 1 din Legea interpretativă din 1879.

„Art. 7 din Legea rurală spune lămurit că pământul rural se poate înstrăina către comună și un alt sătean fără ca săteanului să se pună vreo restricțiune, iar art. 8 stabilește că impropriatului poate testa.

„Legea din 1879 interpretând art. 7 din Legea rurală, declarând nule toate actele de înstreinare făcute către alte persoane decât comuna sau un sătean, prin art. 2 creează o restricțiune nouă pe care Legea rurală nu o prevede și anume : sătenii nu pot cumpăra decât până la completarea suprafeții cu care ar fi putut fi impropriatarii.

„Legea rurală nu prevede această restricțiune, aliniatul 1 din Legea interpretativă nu vorbește de actele făcute în favoarea unui sătean, iar aliniatul 2 vorbește numai de actele de vânzare, și atunci dacă legiuitorul voia ca această restricțiune să se întindă la mijloacele în genere de dobândire, după ce enumără, în aliniatul 1, aceste mijloace, era de ajuns ca în aliniatul 2 să puie cuvântul „a dobândi“ în loc de a cumpăra.

„După enumerațiunea dela art. 1, specificarea din aliniatul 2 nu se poate înțelege altfel decât că legiuitorul, pentru a împiedica pe cămătarii dela sate de a expropria silit pe săteni, a stabilit că pământul rural nu se poate cumpăra decât de acei ce nu au legiuitul pământ. Ion M. Mirea are în temeiul unui testament și acest act nu se poate declara nul fără un text pozitiv de lege.

Având în vedere sentința supusă recursului, din care se constată că intimatul de azi în recurs, Sandu N. Mirea, zis și Sandu Ion Mirea, în calitate de nepot de frate al defunctului Mihai Mirea, a revendicat dela recurentul Ilie Mihai Mirea, 7 pogoane, 19 prăjini și 498 st. p., loc de casă, în cuprinsul comunei Țiu, cu care numitul defunct a fost impropriat în baza Legii rurale din 1864 ;

Că tribunalul, în apel, prin sentința atacată, a admis acțiunea ca întemeiată ;

Având în vedere că recurentul a opus, ca mijloc de apărare la această acțiune, că el are dreptul a deține pământul revendicat în baza testamentului, autentificat de Tribunalul Dolj la No. 498/886, prin care numitul defunct i-a lăsat pământul în litigiu ;

Considerând că din dispozițiunile art. 1, 6, 7 și 8 din Legea rurală dela 1864, art. 1 și 2 din Legea interpretativă dela 1879 și art. 132 din Constituție rezultă că pământurile rurale date în baza Legii rurale sunt inalienabile și nu se pot înstrăina, prin testament sau acte între vii, nici ipoteca, decât către comună sau un alt sătean ce s'ar găsi în condițiunile Legii rurale de a putea dobândi pământ rural, declarându-se nul orice act, fie autentic, fie sub semnătură privată, direct sau indirect, deghizat sau prin persoane interpuse, prin care, în fraudă și cu violarea legii din 1864, un sătean, ori moștenitorii săi, va fi înstrăinat pământul ce are în virtutea acestei legi și care este inalienabil în timp de 32 de ani dela data Constituției din 1884 ;

Considerând că tribunalul constată, în speță, că la data morții lui Mihai Mirea, când, prin testamentul acestuia, pământul în litigiu s'a lăsat recurentului Ilie Mihai Mirea, acesta era deja impropriat cu cinci hectare pământ din acela vândut lui de Stat în loturi în anul 1884 ;

Considerând că loturile de cinci hectare, date sătenilor prin legea pentru înstrăinarea bunurilor Statului, fiind condate pentru completarea operei de impropriatire a sătenilor și declarate inalienabile în condițiunea art. 132 din Constituție (art. 51 din zisa

lege), săteanul care a cumpărat un asemenea lot nu mai poate dobândi prin nici un act, testament sau acte între viui, un alt pământ rural dat în baza legilor anterioare de împroprietărire;

Considerând că, astfel fiind, bine și fără violarea textelor de lege citate în mijlocul de casare invocat, a judecat tribunalul când a hotărât că recurentul nu poate deține, în baza testamentului produs de dânsul, pământul revendicat prin acțiunea de față;

Că, prin urmare, recursul se găsește nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

Audiența dela 13 Mai 1908

Președenția D-lui CH. PHEREKYDE, Prim-președinte

Elisabeta D. Stelescu cu Zoe D. Bibescu

Jurământ decizoriu. — Facultatea judecătorului de fond de a nu încuviința un asemenea jurământ, când se convinge că este dat cu rea credință. — Motivarea hotărârii sale în această privință. (Art. 237 din Proced. civilă din 1900).

Din art. 237 din Proc. civilă, modificat la 1900, rezultă că judecătorul are facultatea să nu încuviințeze deferirea jurământului decizoriu, când se convinge că este dat cu rea credință.

Prin urmare, nu poate fi vorba de violarea art. 237 din Proced. civilă când judecătorul, pentru a respinge un asemenea jurământ, arată pe ce anume elemente de apreciere se întemeiază pentru a stabili că jurământul este dat cu rea credință.

Decizia No. 201/908. — Respins recursul făcut de Elisabeta D. Stelescu, în contra sentinței Tribunalului Mehedinți, S. II, No. 102/907, dată în proces cu Zoe D. Bibescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Poni, în dezvoltarea motivului de casare;

Pe d-l avocat M. Băileanu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Greșită interpretare a art. 237 din Proced. civilă și nemotivare.

«Instanța de fond îmi respinge jurământul ce am deferit intimitei, fără a arăta în ce constă vădita rea credință. Dacă legiuitorul lasă la aprecierea judecătorului fondului de a primi sau respinge un jurământ, nu e mai puțin adevărat că el este îndatorat a arăta din ce fapte și împrejurări și-a făcut convingerea că un jurământ este dat cu vădita rea credință pentru a-l putea respinge».

Având în vedere sentința supusă recursului, prin care tribunalul a respins acțiunea intentată de recurenta de azi, prin care cerea ca intimata să-i plătească leafa sa de servitoare pe timpul de 42 luni;

Considerând că se constată că în dovedirea acelei acțiuni reclamanta a deferit jurământul decizoriu; că intimata a cerut respingerea jurământului, de oarece este dat cu rea credință, după cum rezultă din interogatoriul luat reclamantei și din petiția dată de soțul reclamantei și către poliția din orașul Severin;

Considerând că tribunalul motivează că, din discuțiunile urmate, din actele prezentate și din împrejurările cauzei, și-a făcut convingerea că jurământul este vexator și dat numai din rea credință, și, în consecință, îl respinge;

Considerând că din art. 237 din Proced. civilă, modificat la 1900, rezultă că judecătorul are facultatea să nu încuviințeze deferirea jurământului decizoriu, când se convinge că este dat cu rea credință;

Că aprecierea relei credințe este o chestiune de fapt, lăsată la luminile și conștiința judecătorului de fond, iar decizia sa în această privință scapă de controlul Curții de casatie, cu condiție ca judecătorul să arate împrejurările din cari și-a făcut convingerea;

Considerând că, în speșă, tribunalul arată pe ce elemente de apreciere se întemeiază pentru a stabili că jurământul este dat cu rea credință, astfel că sentința fiind motivată, asupra acestui punct nu poate fi vorba de greșită interpretare a art. 237 din Proced. civilă, cum se susține prin motivul de casare;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc. ;

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 15 Mai 1908

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Răducan Munteanu și Dumitra Găină, recurs corecțional

Furt. — Tentivă de furt, în care furul a purtat asupra sa armă, de față sau pe ascuns. — Dacă tentativa în asemenea împrejurări se poate pedepsi ca crimă sau ca delict. — (Art. 310 din Codul penal).

Conform art. 310, partea finală, din Codul penal se pedepsește cu reclusiune numai acela care săvârșește un furt în cazul când furul, sau unul din acei cari au participat la furt, a purtat asupra sa armă, de față sau pe ascuns.

Prin urmare, agravarea pedepsei prevăzută de lege are loc numai pentru furtul săvârșit, iar nu și pentru tentativa de furt, care se pedepsește cu pedeapsa corecțională.

Decizia 1.045/908. — Respins recursul făcut de Răducan Munteanu, contra jurnalului No. 1611/907, al Curții de apel din Galați, s. II, cum și acela făcut de Dumitra Găină, contra deciziei No. 1.383/907 a aceleiași Curți de apel.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Poni, în dezvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l procuror St. Stătescu, în concluziuni pentru casare;

Deliberând,

Asupra motivului de casare invocat de ambii recurenți:

«Incompetința Curții de a cerceta și judeca faptele imputate violarea art. 7 din Codul penal — 226 din Procedura penală — 14 și 105 din Constituție. Din însăși constatările făcute de Curte rezultă că faptele imputate sunt următoarele:

1) «Că într-o noapte din luna Mai 1906, ora 1, după ce Răducan Munteanu se înarmează cu un revolver și Stan Dumitru cu un cuțit, împreună cu Ion Marinescu, iau din prăvălia lui Munteanu patru butoaie goale, le bagă în sac le pune în căruța lui Dordea și le duc la fabrica lui Predingher, unde ajunși, Dordea rămâne cu căruța în drum, iar ceilalți inculpați, prin chei potrivite și spargere, fură spirt ce-l carară la cărciuma Dumitra Găină. 2) La vre-o câteva zile săvârșesc un nou furt în aceleași condițiuni și în sfârșit 3) La 2 Iulie 1906 ei sunt prinși asupra faptului pe când intrau în fabrică, și pentru a scăpa, Munteanu face uz de armă. Aceste fapte, stabilite de instanța de fond, intră în prevederile art. 310, ultimul alineat, care prevede că pedeapsa reclusiunii și, deci, potrivit art. 7 din Codul penal, se comisesse o crimă care, conform art. 226 din Procedura penală, 105 și 14 din Constituție urma a fi cercetată și judecată de Curtea cu juri, iar nu de instanțele corecționale, căci nimeni nu poate fi sustras, contra voinții sale, dela judecătoria ce-i dă legea. Fiind, deci, o incompetență «rationae materiae» ea poate fi propusă ori când, și de oarece partea interesată este de ordine publică. Deciziunea Curții fiind dată peste limitele competenței sale urmează a fi casată fără trimitere».

Având în vedere că Răducanu Munteanu fiind tri-

mis în judecata Tribunalului Brăila, prin ordonanța No. 38/907 a judecătorului de instrucțiune respectiv, pentru că, împreună cu alți doi, a furat, prin spargere în diferite rânduri, spirt din fabrica lui L. Predingher, tribunalul și-a declinat competența pe motivul că unul dintre furi, la comiterea furtului din noaptea de 2 Iulie 1906, a purtat asuprași o armă, că acest fapt fiind pedepsit cu recluziune, conform art. 310, partea finală din Codul penal, ar constitui o crimă și, prin urmare, ar fi de competența Curții cu jurați :

Considerând că din instrucțiunea făcută, rezultă că în acea noapte preveniții au comis numai o tentativă : că, în adevăr, ei ducându-se pentru a treia oară ca să mai fure spirt, și de data asta unul fiind armat cu un revolver, au intrat în fabrică și, pe când începuse să facă o deschizătură prin spargerea împrejmuirii ca să ajungă la cazanele cu spirt, au fost surprinși de împiegații fabricii și au fugit, fără să poată fura, lăsând pe urma lor butoale ce aduseseră ca să pună spirtul furat, un furtun și alte obiecte :

Considerând că, conform art. 310, partea finală, din Codul penal, se pedepsește cu recluziune acela care săvârșește un furt în cazul când furul, sau unul din acei cari au participat la furt, a purtat asuprași armă, de față sau pe ascuns :

Că, dar, agravatiunea prevăzută de lege are loc numai pentru furtul săvârșit, iar nu și pentru tentativa de furt :

Că, în speță, fiind vorba numai de o tentativă de furt cu spargere, ea urmează să fie pedepsită conform articolului 310, alineatele 2 și 3, din Codul penal, adică cu închisoare corecțională iar nu după art. 310, partea finală, cu recluziune, cum se pretinde prin motivul de recurs :

Că, desi recurentul alegă că dânsul a fost armat și la celelalte două furturi săvârșite mai înainte, Curtea însă constată că numai cu ocaziunea tentativei a purtat armă și alegațiunea sa nu se poate stabili cu actele de instrucțiune ce s'au făcut :

Considerând că din momentul ce faptele imputate preveniților se pedepsesc cu închisoare corecțională, cu drept cuvânt Curtea s'a declarat competentă și, prin urmare, motivul este neîntemeiat.

Asupra motivului al II-lea, invocat de recurenta Dumitra Găină :

« Exces de putere, nemotivare și violarea art. 181 din Procedura penală. Curtea nu-și motivează deciziunea sa decât pe declarațiunile făcute la primele cercetări în potriua mea de către inculpați, fără a motiva din ce anume acte de instrucțiune orală își face convingerea că am comis delictul de tăinuire ».

Având în vedere că Curtea, pentru a condamna pe recurenta pentru delictul de tăinuire, s'a întemeiat pe arătările făcute de ceilalți preveniți, în cursul instrucțiunii și pe alte circumstanțe de fapt ; prin urmare, deciziunea sa fiind motivată, motivul este neexact în fapt.

Asupra motivului al III-lea de casare :

« Exces de putere și violarea art. 50 și 51 din Codul penal, căci Curtea pune în sarcina mea tăinuirea unor lucruri pentru cari tot ea constată că furtul nu s'a săvârșit, ci a fost numai o tentativă ».

Considerând că Curtea constată că recurenta a tăinuit spirtul provenit din cele două furturi săvârșite, iar nu din tentativa de furt, cum se pretinde de recurentă, prin urmare, motivul este neîntemeiat ;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 30 Aprilie 1908

Președenția d-lui G. P. PETRESCU, Președinte
Clayton et Schutleworth cu B. Grünberg și Judele-sindic al
Tribunalului Ialomița

Societăți pe acțiuni din țară străină. — Condițiuni pentru a putea funcționa în România. — Autorizare din

partea guvernului. — Numirea unui reprezentant general care singur poate opera în toată țara, fără a se putea înființa alte sucursale în mod direct, ci numai având mandat dela acel reprezentant general. — (Art. 238, 244, 246 și 247 din Codul de comerț).

Societățile pe acțiuni, legal constituite în țară străină, nu au existență legală în România decât numai dacă au fost autorizate de guvern de a funcționa, și numai în limitele acelei autorizări (art. 244 din Codul de comerț). Ele nu pot face nici o operațiune în țară decât printr'un reprezentant general, având procură în regulă și publicată, stabilit într'un oraș determinat (art. 238, 246 și 247 din Codul de comerț).

Acest mandatar general singur poate opera în diferitele părți ale țării, fie personal, fie prin alți mandatar numiți de dânsul și pe răspunderea sa.

Așa dar, prin derogatiune dela principiile de drept în materie de mandat, Codul de comerț nu permite unor asemenea societăți să lucreze din străinătate prin alți mandatar numiți direct, deși acest drept îl are mandatarul lor general din țară ; astfel că o societate străină nu poate înființa direct alte sucursale decât reprezentanța generală, și, ca atare, însărcinații cu girarea unor asemenea sucursale nu pot reprezenta legalmente societatea, dacă nu au mandat special dela reprezentantul ei general din țară.

Deciziunea 101/908. — Respins recursul făcut de Firma Clayton et Schutleworth, contra deciziei comerciale a Curții de apel din București, s. II, No. 44/907, dată în proces cu B. Grünberg ș. a.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat I. Boambă, în dezvoltarea motivelor de casare :

Pe d-nii avocați C. Arion și Valerian, în combateri.

Deliberând,

Asupra ambelor motive de casare, invocate :

I. « Violarea principiilor de drept în materie de mandat. Toate actele pe cari le poate face un mandatar în numele mandantului său, cu mai mult cuvânt le poate face chiar mandantele. Astfel în speță, dacă reprezentantul nostru general din țară ar fi putut da o procură d-lui Frantz Nefzer ca să ne reprezinte în diferitele noastre afaceri, cu mai mult cuvânt această procură puteam să i-o dăm chiar noi mandanții.

II. « Exces de putere și violarea art. 247, combinat cu 93 din Codul comercial.

« Societățile anonime pe acțiuni, legal constituite în țară străină, obținând autorizarea de a funcționa în țară, prin aceea dobândesc drepturile și sunt asimilate societăților indigene, afară de restricțiunile puse de legi străinilor și de întinderea de răspundere prevăzută în art. 247 din Codul comercial.

« Între drepturile astfel dobândite și pentru exercitarea cărora nu mai este trebuință de nici o autorizare specială, cât și acela de a înființa sucursale numai procuratorii, conformându-se art. 93 din Codul comercial și dispozițiunilor din statutele societății.

« În exercitarea acelor drepturi Societatea Clayton et Schutleworth L^{td} a înființat o sucursală în București, numind ca director și reprezentant al ei pe d-l Frantz Nefzer, actele au fost depuse și publicate la Tribunalul Ilfov, conform aceluiaș articol.

«Or, tribunalul și Curtea, contestându-ne acest drept în formă, cum a fost exercitat, a comis un exces de putere și violat art. 247, combinat cu 93 din Codul comercial».

Considerând că societățile, legal constituite și având sediul în țară străină, spre a putea funcționa în România în mod obișnuit, legiuitorul le-a supus la îndeplinirea unor formalități și condițiuni anume prevăzute în secțiunea VIII, Capit. I, Titl. VIII din Codul de comerț, modificată prin legea din 6 Aprilie 1900;

Că, în special, pe societățile prin acțiuni le obligă, între altele:

1. De a obține *autorizațiunea* prealabilă a guvernului român pentru a putea să înființeze un sediu principal sau o reprezentanță în România (art. 244);

2. De a-și alege unul din orașele țării ca domiciliu, unde să aibă un *reprezentant general pentru toate operațiunile lor din țară* (art. 246), reprezentant care este responsabil față de cei de al treilea și de ale cărui operațiuni societatea răspunde, chiar dacă a depășit puterile conferite (art. 238 și 247);

Considerând că din aceste dispozițiuni ale Codului de comerț rezultă că asemenea societăți nu au existență legală în România decât numai dacă au fost autorizate de a funcționa; și în limitele autorizațiunii ce li s'au dat de guvern; că ele nu pot face nici o operațiune în țară decât printr'un reprezentant general, având procură în regulă și publicată, stabilit într'un oraș determinat; că acest mandatar general singur poate opera în diferitele părți ale țării, fie personal, fie prin alți mandatarii numiți de dânsul și pe răspunderea sa; că, deci, prin derogățiune la principiile de drept în materie de mandat, Codul de comerț nu permite unor asemenea societăți să lucreze din străinătate prin alți mandatarii numiți direct, deși acest drept îl are mandatarul lor general din țară;

Că din art. 247 din Codul comercial nu se poate argumenta că societățile străine ar putea face operațiuni chiar prin mandatarii direcți, în afară de reprezentantul lor general din România; că acest articol nu are alt scop decât să arate și mai lămurit că societățile străine, odată ce sunt autorizate de a funcționa în țară, se vor putea bucura de toate drepturile de cari se bucură în general și societățile naționale; că această dispozițiune din Codul comercial, care, de altfel, nu este decât aplicațiunea principiului din art. 11 din Codul civil, nu modifică în nimic dispozițiunile speciale din articolele precedente relative la modul de a funcționa în țară societățile străine;

Că, prin urmare, în sistemul legislațiunii noastre, societatea străină nu poate înființa direct alte sucursale decât reprezentanța generală și, ca atare, însărcinații cu girarea unor asemenea sucursale nu pot reprezenta legalmente societatea, dacă nu au mandat special dela reprezentantul ei general din țară;

Având în vedere că, în speță, Tribunalul de Ialomița, ale cărui motive de fapt și de drept le adoptă în totul Curtea de apel din București, secția II, prin deciziunea atacată, constată în fapt că în 1904 guvernul român, prin Ministerul de comerț, a autorizat, conform Codului de comerț, pe societatea anonimă, recurenta Clayton & Schutleworth L^{td} din Anglia, de a avea numai o sucursală principală cu sediul la Craiova și ca girant și reprezentant general pe Ludwig Mezaros; că acest reprezentant general a fost autorizat de a lucra, fie personal, fie prin mandatarii ai săi, în orice parte a țării, sub conducerea, controlul și răspunderea lui; că, în urmă, contrar autorizațiunii date de guvern, recurenta a înființat direct și o sucursală secundară în București, însărcinând cu administrarea ei deosebită pe Frantz Nefzer, cu procură trimisă din străinătate, în baza căreia acesta, printr'un alt procurator, A. Purgea, a făcut opozițiune la tribunal în contra omologării concordatului lui Benjamin Grumberg din Călărași;

Considerând că, atunci când Curtea de apel și tribu-

nalul constată astfel în fapt, că recurenta a trecut peste limitele autorizațiunii date de guvern și nu s'a conformat Codului de comerț, și resping ca fără calitate opoziția lui Frantz Nefzer, au făcut o justă aplicațiune la regulile de mai sus, relative la societățile străine și, prin urmare, nu au comis nici un exces de putere, nici nu au violat principiile de drept și articolele vizate de recurent;

Că, așa fiind, recursul societății este nefondat și urmează a fi respins;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, ca nefondat, recursul, etc.

Audiența dela 14 Mai 1908

Președenția d-lui G. PETRESCU, Președinte

Elena Bârsescu cu Ministerul de instrucțiune publică

Contencios administrativ.—Maiestră dela școala profesională a Statului transferată, ca pedeapsă disciplinară, conform avizului consiliului permanent.—Recurs în Casație contra transferării.—Neadmisibilitate.—(Art. 4, litera i, din Legea Curții de casație din 1 Septembrie 1905, art. 61, 67, 68 și 70 din Legea învățământului primar și normal-primar).

Ordin ministerial, dat și executat în anul 1903.—Dacă poate fi discutată legalitatea lui dinaintea Contenciosului administrativ înființat la 1905.—Soluție negativă.—(Art. 74 din Legea Curții de casație din 1905)

1. Articolul 61 din Legea învățământului primar și normal-primar obligă, între altele, pe maiestrela dela școala profesională să respecte legile și regulamentele școlare, sub sancțiunea prevăzută de art. 67, care prescrie pedepse disciplinare în caz de contravențiune.

După art. 2 din Legea învățământului profesional și art. 2 din Regulamentul școlilor private, nimeni nu poate deschide o școală privată de orice natură, fără autorizația prealabilă a Ministerului de instrucțiune.

Prin urmare, când o maestră dela școala profesională a Statului redeschide o școală privată, ce fusese închisă după ordinul ministerului, fără a avea o nouă autorizare legală pentru redeschidere dânsa comite o contravențiune care, după art. 67 din Legea învățământului primar, o face pasibilă de aplicațiunea unei pedepse disciplinare, cum ar fi transferarea la o școală de acelaș grad în altă localitate

Pedeapsa transferării, după art. 68 și 70 din Legea învățământului primar și normal-primar, se pronunță de ministru singur, care este ținut de a avea numai avizul conform al consiliului permanent, care își dă acest aviz după ce persoana va fi fost citată înaintea sa, spre a fi pusă în pozițiune a se apăra.

Prin urmare, dacă transferarea s'a făcut în asemenea condițiuni este neadmisibil recursul făcut la Contenciosul administrativ în contra acelei transferări făcută în mod legal

2. Ordinul ministerial dat în anul 1903, de a se închide o școală privată, nu poate fi discutat înaintea Contenciosului administrativ înființat la 1 Septembrie 1905, conform art. 74 din Legea reorganizării Curții de casație din 1905, de oarece acel ordin s'a dat și s'a executat înainte de 1 Septembrie 1905

Deciziunea 111/908.—Respins recursul făcut de Elena Bârsescu, contra ordinului Ministerului de instrucțiune publică No. 38.528/907.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Misir, din partea recur-
rentei, în desvoltarea motivelor invocate: și

Pe d-l avocat Cesărescu, în combateri.

Deliberând,

Asupra recursului făcut de Elena Bârsescu în contra deciziunii Ministerului de instrucțiune No. 38.528

din 16 August 1907, prin care a fost transferată la școala profesională din Brăila;

Având în vedere că recurenta era maistră de croitorie cu titlu definitiv la școala profesională de fete No. 3 din Capitală; că în 1901 a cerut ministerului autorizațiune de a deschide o școală privată; că ministerul, după avizul inspectorului învățământului privat, prin adresa No. 6.876 din 30 Iulie, i-a încuviințat cererea cu condițiune de a nu putea uza de autorizațiune decât după ce va îndeplini formalitățile prevăzute de Regulamentul învățământului privat; că, după câțva timp, ministerul văzând că recurenta nu s'a conformat acestui regulament și fiind informat de inspectorul că în realitate ar fi deschis, nu o școală, ci un atelier interzis de regulament, a somat-o să închidă acel atelier; că dânsa, refuzând de a se supune ordinului ministerial, a fost dată în judecata consiliului de disciplină care, prin deciziunea No. 28 din Decembrie 1902, a condamnat-o la pedeapsa suspendării pe timp de trei luni; că și după aceasta refuzând de a închide școala, deși i s'a acordat mai multe termene, ministerul i-a închis-o pe cale administrativă în 1903;

Având în vedere că în urmă, în anul 1907, recurenta, prin petițiunea din 25 Ianuarie, aduce la cunoștința ministerului că, având autorizațiunea dată încă din 1901, a redeschis școala sa profesională privată în acelaș local; că ministerul, prin adresa No. 5.986 din 27 Februarie 1907, îi comunică că nu-i aprobă redeschiderea școalei și o invită să o închidă imediat; că dânsa, refuzând de a se supune, a fost trimisă înaintea consiliului permanent, care, prin avizul din 19 Mai 1907, a opinat că, dacă recurenta nu va da declarațiune scrisă că va închide școala imediat, să fie transferată în altă localitate; că ministerul i-a dat mai întâiu un termen pentru închidere, dar văzând că dânsa nu ține cont de ordinul ministerial și că răspunde ministerului că școala sa privată va funcționa pe viitor, prin deciziunea atacată cu recurs a transferat-o la 1 Septembrie ca maistră la școala profesională «Penetis-Zurmale» din Brăila unde, neducându-se, ministerul, în baza art. 195 din Regulamentul școalelor profesionale, a considerat-o demisionată pe ziua de 30 Octombrie 1907;

Având în vedere că, după art. 4, litera i, combinat cu art. 34, No. 7, din noua Lege organică a acestei Curți, funcționarii inamovibili, cum sunt maestrele dela școalele profesionale, nu pot face recurs în Casațiune decât atunci când, fiind numiți în mod legal, au fost în urmă mutați în altă localitate în contra legilor și regulamentelor;

Având în vedere că recurenta pretinde că, în calitate de maistră la școala profesională de fete No. 3, din Capitală, n'a comis nici o infracțiune la legile și regulamentele școlare; că dânsa a redeschis școala sa privată în 1907 în baza autorizațiunii ce avea dată de minister încă din 1901; că ministerul, dacă credea că nu i-a dat autorizațiune, nu avea alt drept decât de a-i închide școala, ca la orice particular, iar nu să o transfere în altă localitate;

Că această transferare este ilegală: 1° Fiindcă nesupunerea ca particulară, de a închide școala privată, nu era o cauză de dare în judecată și de transferare ca maistră dela școala profesională a Statului, violându-se astfel dispozițiunile art. 72 din Legea învățământului profesional și art. 61 din Legea învățământului primar;

2° Fiindcă consiliul permanent nu și-a dat avizul său definitiv și a judecat-o fără a o asculta în apărare, violându-se astfel dispozițiunile art. 70 din Legea învățământului primar, modificat în 1904;

Considerând însă că, conform art. 72 din Legea învățământului profesional, recurenta, ca maistră la școala profesională a Statului, din Capitală, era supusă dispozițiunilor prevăzute la articolele 60—72 din Legea învățământului primar și normal-primar;

Că art. 61 din această din urmă lege obligă, între altele, pe maestri să respecte legile și regulamentele școlare, sub sancțiunea prevăzută de art. 67 care prescrie pedepse disciplinare în caz de contravențiune;

Că, după art. 2 din Legea învățământului profesional și art. 2 din Regulamentul școalelor private, nimeni prin urmare și recurenta, nu poate deschide o școală privată de orice natură, fără autorizațiunea prealabilă a Ministerului de instrucțiune;

Considerând că în 1907 recurenta nu a obținut autorizațiunea cuvenită de a redeschide școala sa privată, închisă încă din 1903 din ordin ministerial, ordin care, după art. 74 din Legea organică a acestei Curți, nu mai poate fi discutat astăzi, fiind dat și executat înainte de 1 Septembrie 1905; că, ceva mai mult, prin adresa No. 5.986 din 27 Februarie 1907, ministerul care, după lege, este suveran apreciator în această materie, i-a comunicat formal recurentei că îi refuză în mod categoric autorizațiunea de a redeschide școala sa privată;

Că, în zadar, recurenta invoacă adresa anterioară No. 6.876 din 30 Iulie 1901, spre a susține că ministerul încă de atunci i-a dat autorizațiunea de a deschide o școală privată în Capitală, căci din simpla citire a acestei adrese rezultă evident că ministerul în 1901 nu a făcut decât să-i comunice recurentei că-i dă voie de deschiderea școalei, însă cu condițiune de a îndeplini formalitățile prevăzute de Regulamentul școalelor private, ceea ce implică, fără îndoială, că ministerul a înțeles a-și rezerva dreptul de a-i da ulterior autorizațiunea definitivă, după ce va vedea că a îndeplinit formalitățile regulamentare, autorizațiune pe care recurenta nu a obținut-o;

Că, așa fiind, când recurenta a redeschis școala sa privată în 1907, fără a avea autorizațiunea legală, prin această procedură a refuzat, în calitate de maistră, să se supună legilor și regulamentelor școlare și, ca atare, a comis contravențiune care, după art. 67 din Legea învățământului primar, o făcea pasibilă de aplicatiunea unei pedepse disciplinare în raport cu gravitatea faptului;

Considerând că pedeapsa transferării dela o școală de acelaș grad în altă localitate este legală când ea este pronunțată în conformitate cu dispozițiunile art. 68, combinat cu art. 70 din Legea învățământului primar și normal-primar;

Considerând că, după aceste texte de lege, transferarea se pronunță de ministru singur; că ministrul este ținut de a avea numai avizul conform al consiliului permanent; că consiliul nu-și poate da avizul decât după ce persoana va fi fost citată înaintea sa spre a fi pusă astfel în pozițiune de a se putea apăra cum va crede de cuviință, înscris sau oral;

Considerând că, în speță, consiliul permanent a fost consultat; că el și-a dat avizul încă dela 19 Mai 1907 în sensul că, dacă recurenta nu va da declarațiune scrisă că va închide școala sa privată imediat, să fie transferată în altă localitate; că, dar, la 16 August 1907, când ministrul a transferat pe recurentă la Brăila, după ce mai întâi îi acordase chiar un termen de a-și închide școala, nu mai era trebuință de un nou aviz, cel anterior fiind destul de clar;

Că din conținutul acestui aviz se vede că recurenta nu s'a prezentat înaintea consiliului, însă din citația No. 107 din 5 Aprilie 1907, și din petiția recurentei, adresată consiliului, prin care cerea nou termen și aducere de acte din minister, rezultă pentru Curte că recurenta a fost citată înaintea consiliului și că a avut cunoștință de termenul de judecată; că, prin urmare, dânsa a fost pusă în pozițiune de a se putea apăra în sensul art. 70 citat, și atât mai rău pentru recurentă, dacă nu s'a prezentat și apărât;

Că, astfel, când ministerul, prin deciziunea atacată cu recurs, a transferat pe recurentă din București la Brăila, în condițiunile și cu formalitățile de mai sus,

nu a comis nici un exces de putere, nici nu a violat textele de lege invocate sau dreptul de apărare și, prin urmare, recursul urmează a se respinge ca nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI FALCIU, S.-V.

Audiența dela 14 Iulie 1908

Președ. D-lui ALEXANDRU MANDREA, Membru de ședință

Ichil Kaufman cu G. Leca

Sentința civilă No. 143

Legea învoielilor agricole. — Facultatea arendașilor de a cere rezilierea contractului de învoieli agricole. — Cari dintre arendași au această facultate. — (Art. 65 din Legea învoielilor agricole).

Prin art. 65, ultimul aliniat din Legea învoielilor agricole, legiuitorul restrânge facultatea rezilierii asupra acelor dintre arendași cari lucrează cel puțin jumătate din moșie prin învoieli în dijmă sau în bani și numai atunci când prețul constatat de comisia regională, ca cel mai ridicat pentru arendarea pământurilor la țărani în acea regiune, va întrece cu mai puțin de 10% prețul pe hectar, rezultând din contractul de arendare cu proprietarul, dacă însă proprietarul nu va conveni la scăderea prețului la maximum constatat de comisia regională cu 10%.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea introdusă de Ichil Kaufman, prin petițiunea înregistrată sub No. 5859/908, în contra lui G. Leca;

Având în vedere concluziunile amândoror părțile;

Având în vedere că obiectul acțiunii este rezilierea contractului de sub-arendare a moșiei Vlăduicu din județul Fălciu, întocmit între Ichil Kaufman și Gheorghe Leca, în ziua de 12 Octombrie 1905; iar, cauza juridică rezidă în dispozițiunile art. 65, aliniatul ultim din legea învoielilor agricole al căruia cuprins este: «Arendășii, cari lucrează cel puțin jumătate din moșie prin învoieli în dijmă sau în bani, vor putea cere rezilierea contractului lor de arendare atunci când prețul constatat de comisia regională, ca cel mai ridicat pentru arendarea pământurilor la țărani în acea regiune, va întrece cu mai puțin de 10% prețul pe hectar, rezultând din contractul de arendare cu proprietarul și întru cât proprietarul nu va concede scăderea prețului la maximum constatat de comisia regională, scăzut cu 10%».

Considerând că e învederat că forma redacțională a citatului articol nu e precisă și nici clară: că, spre a se satisface neîndoios și deslușit dorința legiuitorului, trebuie să se armonizeze textul cu economia generală a legii; că legea tocmelilor agricole e produsul imediat al unei stări de lucruri normale. Scopul îi este stărpirea în cea mai mare măsură posibilă, a uneia din cauzele cari, de sigur, au determinat mișcarea sătenească din primăvara anului expirat, căutând să împace toate tendințele contrarii. Să înfrânez, în întâiul loc, pornirea clasei arendașesti de a utiliza la extrem puterea de muncă a sateanului și puterea de producere a pământului — prin chiar aceasta se potolește și dorul arenzii exagerate. Cu alte cuvinte, fără ca legiuitorul să jertfească arendașia, — care reprezintă o utilitate socială, — tînde să readucă lucrurile în ordinea lor firească. Astfel a apărut necesitatea de neînlăturat a fixării prețurilor. Or acest principiu, în materii de tocmeli agricole, fundamental antagonic principiului libertății convențiilor de odinioară, trebuia să realizeze în practică pagube arendașului, ceea ce era nedrept, neechitabil. De aici naște dreptul arendașului de a se emancipa de sub

puterea contractelor bazate pe libertatea convențiilor. Cum însă, dacă această facultate acordată arendașilor ar fi fost generalmente estinsă, pentru orice formă de cultură și pentru orice câtime — ar fi avut, de asemenea, consecințe din altă direcție și de altă natură — legiuitorul, prin art. 65, aliniatul ultim, restrânge această facultate a rezilierii, asupra acelor dintre arendași cari lucrează cel puțin jumătate de moșie prin învoieli în dijmă sau în bani și numai atunci când prețul constatat de comisia regională, ca cel mai ridicat pentru arendarea pământurilor la țărani în acea regiune, va întrece cu mai puțin de 10% prețul pe hectar rezultând din contractul de arendare cu proprietarul dacă însă proprietarul nu va conveni la scăderea prețului la maximum constatat de comisia regională, scăzut cu 10%. Căci numai în această situație diferența devine simțitor păgubitoare pentru arendaș — în orice altă ipoteză situațiunea arendașului e superioară. Ori, în speță, din certificatele eliberate de primăria comunei Albești în cercul căreia aparține și moșia Vladnicu — se constată că moșia are o suprafață de 379 hectare lucrătoare — confirmate și de pârît în instanță; iar, după calculele efectuate pe temeiul contractului de sub-arendare și a certificatelor atașate la dosar, revine că jumătatea ei este de 189 hectare 50 și sătenii lucrează o întindere de 195 hectare, deci peste jumătate.

Că certificatele exhibate, eliberate de autoritatea comunală, — au putere doveditoare până la dovada contrarie ce incumbă pârîtului — e în afară de orice tăgadă. În adevăr, independent de împrejurarea că legea nu impune obligativitatea contractelor, în fapt se stabilește că pământurile de pe moșia Vladnicu au fost sub-arendate în Marlie a. c., înainte de a se fi modificat art. 65 aliniatul ultim, votat la 5 Aprilie a. c., față de primarul comunei și sub controlul inspectorului comunal. În acel moment prețurile nu se fixase, registrele respective nu erau împărțite pe la comuni și muncile trebuiau să pornească. A fost, dar, atunci imposibilitate de fapt de a se autentifica și mai în urmă, dacă nu imposibilitate, în orice caz, anevoios a se întruni sătenii răspândiți pe la munci. Astfel că certificatele, emanând dela o autoritate, păstrează puterea lor doveditoare;

Că, mai departe, continuându-se calculele spre a se extrage diferența de arenzii se stabilește că arenda către proprietar depășește previziunile legiuitorului, și cum proprietarul Leca n'a convenit să reducă arenda pe hectar la maximum fixat de comisiune, — urmează că în definitiv reclamantul Kaufman se găsește în cadrul dispozițiilor art. 65, aliniatul ultim din legea muncilor agricole, deci poate beneficia de dreptul ce-i conferă citatul text și, ca atare, acțiunea sa urmează să fie primită.

Pentru aceste motive, redactate de d-l A. Mandrea, Tribunalul, admite, etc.

(s) Alexandru St. Mandrea

TRIBUNALUL JUDEȚULUI DOROHOI

Audiența dela 16 Iulie 1908

Președenția D-lui I O A N T. L I C I U, Membru

Gh. M. Prilogeanu cu Adelehi Verona și Nicu Gherghel

Ordonanța No. 4104

Ordonanțe prezidențiale date conform art. 66 bis din Pr. civilă. — Dacă în asemenea materie se citează părțile.

Dacă pe cale de ordonanță prezidențială se poate admite o cerere de natură a prejudeca fondul. — (Art. 66 bis din Proc. civilă).

La ordonanțele prezidențiale, date conform art. 66 bis din Proc. civilă, nu se citează părțile; dacă însă reclamantul cere citarea, nimic nu împiedică ca părțile să fie citate.

Pe cale de ordonanță președentială, dată conform art. 66 bis din Proc. civilă, nu se poate admite o cerere de natură a prejudeca însuș fondul dreptului. Așa e cazul când se pune în discuțiune proprietatea unor recolte.

Asupra cererii înregistrată la No. 12914 din 12 Iulie 1908, prin care d-l Gh. M. Prilogeau, proprietarul moșiei Horbova, cere ca, în baza art. 66 bis din Proc. civilă, să dispunem ca d-nii Adelchi Verona și Nicu Gherghel, arendașii acestei moșii, să fie îndepărtați din orice amestec asupra recoltelor de pe această moșie, în stăpânirea căror recolte s'au instalat cu ocaziunea executării contractului d-lor de arendă și dispun de atunci de aceste recolte ca și când ar fi proprietari;

Considerând că deși ordonanțele date conform articolului 66 bis din Proc. civilă se dau în Camera de consiliu fără citarea părților, întru cât însuș petiționarul cere ca această ordonanță să se dea față cu părțile, iar în termenul celor trei zile în cari trebuie să se dea ordonanța nimic nu împiedică ca să se cheme părțile pentru a da lămuriri, așa că s'a citat pentru astăzi în Camera de consiliu, când petiționarul prin d-l avocat G. Marcu și-a lămurit și a susținut cererea, iar d-l Nicu Gherghel prin d-nii avocații Ștefan Scriban și C. Stoianovici au arătat întâmpinările ce au de făcut asupra acestei cereri;

Având în vedere că petiționarul în sprijinul reclamațiunii sale susține că arendașii Adelchi Verona și Nicu Gherghel fără nici un drept și în mod cu totul samavolnic au intrat în stăpânirea recoltelor de pe moșia Horbova, depozându-l de aceste recolte, de oarece numiții arendași, cerând dela tribunal să se ordone executarea contractului lor de arendă și precizând chiar că prin executare înțeleg să fie puși în stăpânirea moșiei și a acaretelor de pe ea, tribunalul le-a admis cererea și a ordonat Corpului de portărei să execute contractul; prin urmare, numiții arendași n'au cerut și nici nu puteau cere să fie depozat și de recolte și tribunalul nu putea să le dea ce n'au cerut și nici Corpul de portărei nu i-a pus în posesiunea a altceva decât ce au cerut;

Considerând că art. 66 bis din Proc. civilă, care consacră și organizează procedura excepțională a ordonanțelor președentiale cunoscute sub numele de referé și cari nu exista în vechea lege de procedură, s'a introdus pentru ca să se permită justiției a da o soluțiune grabnică afacerilor urgente; se înțelege însă că nu e vorba de o rezolvire definitivă pe această cale a afacerilor urgente, această instituțiune procedurală are numai scopul de a permite rezolvirea provizorie a dificultăților de natură urgentă; autoritatea judecătorească ia numai măsuri provizorii destinate a da o justă și grabnică soluțiune afacerii, fără a prejudeca întru nimic fondul litigiului, de unde rezultă în mod implicit că pentru ca președintele să poată rezolvi pe cale de ordonanță președentială, conform art. 66 bis, chestiunea ce-i este supusă, *trebuie ca ordonanța ce se cere să nu prejudece fondul afacerii; condițiunea de a nu prejudeca fondul trebuie înțeleasă în sensul că ordonanța trebuie să lase neatinsă apreciațiunea fondului dreptului și președintele trebuie să se declare incompetent, or de câte ori chestiunea supusă lui este de așa natură în cât nu ar putea-o rezolvi fără a statua în același timp asupra fondului (vezi Garsonnet, VII, § 3007, 3008 și urm.);*

Considerând că dacă am da o ordonanță prin care s'ar admite sau s'ar respinge cererea petiționarului, implicit, prin aceasta am prejudeca și asupra fondului, adică am statua asupra însuș chiar a dreptului de proprietate a recoltei de pe moșia Horbova, ceea ce nu intră în cadrul ordonanțelor președentiale, astfel cum sunt reglementate prin art. 66 bis din Proc. civilă, și,

ca atare, nu suntem competente de a ne pronunța asupra acestei cereri astfel cum suntem sesizați;

Că, astfel fiind, cererea urmează a fi respinsă ca fiind de natură a prejudeca fondul;

Pentru aceste motive, tribunalul respinge, etc.

(s) I. Liciu

Notă.—Tribunalul, prin sentința No. 175 din 30 Iulie 1908, adoptând în totul motivele din ordonanță, a respins apelul făcut contra acelei ordonanțe.

Pentru înțelegerea speței, dăm câteva lămuriri de fapt: Moșia Horbova fusese cumpărată la licitație de Gh. Prilogeau cu sarcina contractului de arendă al d-lor Adelchi Verona și Nicu Gherghel. Aceștia au cerut executarea contractului de arendă. De aici proces. Până la tranșarea procesului, moșia fiind în stăpânirea judecatorului, acesta a cultivat-o.

Pierzând procesul, arendașii au fost puși în stăpânirea moșiei cultivate. Chestiunea era de a se ști cui aparțin recoltele: celui ce a cultivat moșia sau celui ce are folosința? Tribunalul a trecut peste această chestiune și a decis că pe cale de referé nu se poate discuta proprietatea.

ȘTEFAN SCRIBAN

INFORMAȚIUNI

Anunțăm că s'a terminat de imprimat și pusă în vânzare REPERTORIUL GENERAL DE JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE întocmit de d-l avocat I. C. Barozzi.

Această mare și utilă lucrare a fost examinată de d-l Prim-președinte al Înaltei Curți de casație care a încuviințat tipărirea. Volumul I cuprinde atât autorizația sa cât și prefața d-lui Ciru (Economu, Procurorul-general al Înaltei Curți de casație și Directorul ziarului nostru).

Prețul câtorpatru volume este de lei 60, broșate. Pentru cei ce doresc a le avea legate vor trimite în plus pentru legătura în pânză lei 8; cu piele la cotor lei 12, iar cu piele peste tot flexibilă lei 14.

Depozit la ziarul Curierul Judiciar, care le expediază la cerere, contra valoare, mandat postal sau ramburs.

„Colecțiunea generală a Legilor României“ este titlul unei importante lucrări apărute acum, care conține Legile, convențiunile, aranjamentele, Decretele, regulamentele, deciziunile ministeriale din 1906, toate cu adnotări istorice și de concordanță, luate de d-l At. C. Kivu, consilier la Înalta Curte de casație și justiție, Dem. C. Bădulescu avocat, G. St. Bădulescu Prim-Grefier la Înalta Curte de casație, I. Ionescu-Dolj judecător de instrucție la Trib. Ilfov, G. D. Nedeleu, directorul afacerilor judiciare din Ministerul de justiție, Victor Rațiu, At. Ștefănescu-Galați și Const. Țunescu, avocați.

Această lucrare unică în țară la noi s'a tipărit într'un format mare ca Dalloz, pe hârtie velină, cuprinzând 800 pagine. Prețul 20 lei. Depozit la „Curierul Judiciar“, care servește la cerere orice cărți de drept, contra valoare, mandat, sau ramburs.

Peste câteva zile va apare o Nouă ediție a legi Timbrului, comentată și adnotată cu jurisprudență de d-l Corneliu Botez, Președinte la Tribunalul Covurlui.